

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง "บทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษาในการขัด กลาทางสังคม : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร" มีวัตถุประสงค์สำคัญที่จะศึกษารูปแบบบทบาทในการขัด กลาทางสังคมของโรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัยและศึกษาเปรียบเทียบบทบาทในการขัด กลาทางสังคมของโรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัยระหว่างมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ประเภทอื่น ๆ ระหว่างอาจารย์ชายและอาจารย์หญิง และระหว่างอาจารย์ที่มีอายุน้อยกว่า 40 ปีและอาจารย์ที่มีอายุมากกว่า 40 ปี

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ครูอาจารย์ทั้งหมดของโรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย จำนวน 127 คน ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลคือแบบสอบถามแบบ เลือกตอบ (Check list) จำนวน 56 ข้อ แบบสอบถามแบบปลายเปิดจำนวน 4 ข้อ และนอกจากนี้ ผู้วิจัยใช้วิจัยประเภทภาคสนาม (field work) ระยะสั้น โดยได้เข้าไปอยู่ในสนามวิจัย คือโรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย ตั้งแต่วันที่ 14 ธันวาคม 2530 ถึงวันที่ 22 มกราคม 2531 ขณะที่ทำการสังเกตการณ์และสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ ได้ส่งแบบสอบถามให้แก่ครูอาจารย์ด้วยตนเอง ได้รับคืน 96 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 75.59

ลักษณะทั่วไปของประชากร คือ เป็นหญิง 75 คน ชาย 21 คน ครูอาจารย์อายุระหว่าง 31 - 40 ปี มีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.3 รับราชการมากกว่า 12 ปี มีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.0 วุฒิปริญญาตรีมีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 84.4 เป็นครูอาจารย์ประเภท ไม่ใช่ผู้บริหารโรงเรียน มีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 94.8 ระยะเวลาที่ทำหน้าที่ตามตำแหน่งมากกว่า 10 ปี มีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.8 ครูอาจารย์ที่สอนทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายแต่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมากกว่าตอนปลาย มีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.7 และครูอาจารย์ทั่วไปที่ไม่ใช่อาจารย์ที่ปรึกษา มีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.5

การวิจัยเรื่อง "บทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษาในการขัดเกลาทักษะทางสังคม : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร" มีข้อสมมุติฐาน 5 ข้อ คือ

1. ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ครูอาจารย์ในโรงเรียนจะขัดเกลาทักษะทางระเบียบวินัยมากกว่าด้านการปลูกฝังความมุ่งหวัง ด้านการสอนให้รู้จักบทบาททางสังคม และทางด้านการสอนให้เกิดทักษะหรือความชำนาญพิเศษ
2. ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ครูอาจารย์ในโรงเรียนจะขัดเกลาทักษะทางด้านการสอนให้เกิดทักษะมากกว่าทางด้านการปลูกฝังระเบียบวินัย ด้านการปลูกฝังความมุ่งหวัง และด้านการสอนให้รู้จักบทบาททางสังคม
3. ครูอาจารย์หญิงจะทำหน้าที่ในการขัดเกลาทักษะทางสังคมมากกว่าครูอาจารย์ชาย
4. ครูอาจารย์ที่มีอายุน้อยกว่า 40 ปี จะทำหน้าที่ในการขัดเกลาทักษะทางสังคมมากกว่าครูอาจารย์ที่มีอายุมากกว่า 40 ปี
5. อาจารย์ที่ปรึกษา จะทำหน้าที่ในการขัดเกลาทักษะทางสังคมมากกว่า ครูอาจารย์ประเภทอื่น ๆ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเชิงปริมาณเกี่ยวกับการขัดเกลาทักษะทางสังคม 4 ด้าน พบว่าครูอาจารย์ขัดเกลาย่อยครั้งทั้ง 4 ด้าน คือด้านการปลูกฝังระเบียบวินัย ด้านการปลูกฝังความมุ่งหวัง ด้านการสอนให้รู้จักบทบาททางสังคม และด้านการสอนให้เกิดทักษะ แต่ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับครูอาจารย์ และนักเรียนในโรงเรียนบอกว่าครูอาจารย์เน้นการขัดเกลาทักษะทางด้านการปลูกฝังระเบียบวินัยมากที่สุด

ผลการวิจัยตามข้อสมมุติฐาน สามารถสรุปได้ดังนี้คือ

1. ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยเชิงปริมาณพบว่าครูอาจารย์ขัดเกลาย่อยครั้งทั้ง 4 ด้าน คือด้านการปลูกฝังระเบียบวินัย ด้านการปลูกฝังความมุ่งหวัง ด้านการสอนให้รู้จักบทบาททางสังคม และด้านการสอนให้เกิดทักษะ ดังนั้นจึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ว่าครูอาจารย์จะขัดเกลาทักษะทางด้านการปลูกฝังระเบียบวินัย มากกว่าด้านอื่น ๆ

แต่ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและการสัมภาษณ์ ครูอาจารย์และนักเรียน พบว่าครูอาจารย์ขัด กลาทางด้านการปลูกฝังระเบียบวินัยมากกว่าด้านอื่น ๆ

2. ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยเชิงปริมาณพบว่าครูอาจารย์ขัด กลาบ่อยครั้งทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการปลูกฝังระเบียบวินัย ด้านการปลูกฝังความมุ่งหวัง ด้านการสอนให้รู้จักบทบาททางสังคม และด้านการสอนให้เกิดทักษะ ดังนั้นจึงไม่ตรงกับข้อสมมุติฐานที่ว่า ครูอาจารย์จะขัด กลาทางด้านการสอนให้เกิดทักษะมากกว่าด้านอื่น ๆ แต่ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต และการสัมภาษณ์ครูอาจารย์และนักเรียนพบว่าครูอาจารย์ขัด กลาด้านการสอนให้เกิดทักษะมากกว่า

3. ในการ เปรียบเทียบการขัด กลาทางสังคมของครูอาจารย์ชายและครู อาจารย์หญิง ผลการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า ครูอาจารย์ชาย และครูอาจารย์หญิงขัด กลาทุกด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงไม่เป็นไปตามข้อสมมุติฐานที่ว่าครู อาจารย์หญิงขัด กลาทางสังคมมากกว่าครูอาจารย์ชาย แต่เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (X) พบว่าครูอาจารย์หญิงขัด กลาทางด้านการปลูกฝังระเบียบวินัย ด้านการสอนให้รู้จักบทบาททางสังคม และด้านการสอนให้เกิดทักษะมากกว่าครูอาจารย์ชาย ส่วนด้านที่ครูอาจารย์ชายขัด กลามากกว่าครูอาจารย์หญิง คือด้านการปลูกฝังความมุ่งหวัง แต่ข้อมูลจากการสังเกตและสัมภาษณ์ ครู อาจารย์หญิงมีบทบาทในการจัด กลาทางสังคมมากกว่าครูอาจารย์ชาย

4. ในการ เปรียบเทียบการขัด กลาทางสังคมระหว่างครูอาจารย์ที่มีอายุน้อยกว่า 40 ปี และครูอาจารย์ที่มีอายุมากกว่า 40 ปี ผลการวิจัยเชิงปริมาณพบว่าครูอาจารย์ทั้ง 2 ประเภทขัด กลาในทุก ๆ ด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงไม่เป็นไปตามข้อสมมุติฐานที่ว่าครูอาจารย์ที่มีอายุน้อยกว่า 40 ปี จะทำหน้าที่ในการขัด กลามากกว่าครูอาจารย์ที่มีอายุมากกว่า 40 ปี แต่เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (X) พบว่าครูอาจารย์ที่มีอายุน้อยกว่า 40 ปี ขัด กลามากกว่าครูอาจารย์ที่มีอายุมากกว่า 40 ปี ในด้านการปลูกฝังระเบียบวินัย ด้านการปลูกฝังความมุ่งหวัง และด้านการสอนให้รู้จักบทบาททางสังคม ส่วนด้านที่ครูอาจารย์อายุมากกว่า 40 ปี ขัด กลามากกว่าครูอาจารย์ที่มีอายุน้อยกว่า 40 ปี คือ ด้านการสอนให้เกิดทักษะ แต่ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและการสัมภาษณ์ครูอาจารย์และนักเรียน ยืนยันว่าครูอาจารย์ที่มีอายุน้อยกว่า 40 ปี ขัด กลามากกว่าครูอาจารย์ที่มีอายุมากกว่า 40 ปี

5. ในการเปรียบเทียบการขาด เกลาทางสังคมระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและครูอาจารย์ประเภทอื่น ๆ ผลการวิจัยเชิงปริมาณพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาและครูอาจารย์ประเภทอื่น ๆ ขาด เกลาทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงไม่เป็นไปตามข้อสมมุติฐานที่ว่าอาจารย์ที่ปรึกษาจะขาด เกลาทางสังคมมากกว่าครูอาจารย์ทั่วไป แต่จากค่าเฉลี่ย (\bar{X}) พบว่าทุกด้านอาจารย์ที่ปรึกษาจะขาด เกลาทุกด้านมากกว่า ครูอาจารย์ประเภทอื่น ๆ และจากข้อมูลที่ได้จากการสังเกต และสัมภาษณ์ครูอาจารย์และนักเรียนนั้น ยืนยันตามข้อสมมุติฐานที่ว่าอาจารย์ที่ปรึกษาจะทำหน้าที่ขาด เกลาทางสังคมมากกว่าครูอาจารย์ประเภทอื่น ๆ

ปัญหาและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการขาด เกลาทางสังคมในโรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย

จากกรรสัมพันธ์อย่างไม่เป็นทางการ และข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด ทำให้ทราบว่าครูอาจารย์มีปัญหาในการขาด เกลาทางสังคมหลายด้าน ด้านแรก คือ ปัญหาเกี่ยวกับครูอาจารย์ ซึ่งเกิดจากการที่ครูอาจารย์ไม่มีความร่วมมือกันในการขาด เกลาทางสังคมแก่นักเรียนอย่างจริงจัง กล่าวคือครูอาจารย์ส่วนใหญ่มักคิดว่าการขาด เกลาทางสังคม เป็นหน้าที่ของครูอาจารย์ฝ่ายปกครอง และอาจารย์ที่ปรึกษาเท่านั้น และนอกจากนี้ครูอาจารย์มักจะขาด เกลาแก่นักเรียนอย่างหนึ่ง แต่ค่านิยมและการปฏิบัติ เป็นอีกอย่างหนึ่ง ปัญหาอีกด้านหนึ่ง เป็นปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน เป็นปัญหาที่เกิดจากความขัดแย้งระหว่างการขาด เกลาทางสังคมในโรงเรียนและในครอบครัว กล่าวคือทางโรงเรียนขาด เกลาแก่นักเรียนอย่างหนึ่ง แต่ทางครอบครัวขาด เกลาแก่นักเรียนอีกอย่างหนึ่ง นอกจากนี้นักเรียนส่วนใหญ่มัก เข้าใจถึงผลดีของการขาด เกลาทางสังคมของโรงเรียน แต่ไม่ยอมปฏิบัติตาม ทั้งนี้ อาจเป็น เพราะนักเรียนมีปัญหาส่วนตัว เช่น ปัญหาครอบครัวแตกแยก ปัญหาเกี่ยวกับเพื่อน ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน เกิดขึ้นเพราะทางโรงเรียนมีนโยบายที่จะ เน้นหนักทางด้านวิชาการ เป็นหลัก ทำให้มีเวลาประชุมหรือเวลาอบรมขาด เกลาแก่นักเรียนน้อย เกินไป และสภาพห้องเรียนในโรงเรียนมีนักเรียนมาก เกินไป ทำให้ครูอาจารย์ไม่สามารถขาด เกลาแก่นักเรียนได้อย่างทั่วถึง ปัญหาอีกด้าน เกี่ยวกับผู้ปกครองนักเรียน เพราะสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ทำให้ผู้ปกครองไม่ค่อยมีเวลาขาด เกลาแก่นักเรียนมากนัก นอกจากนั้นผู้ปกครองนักเรียนบางคนมักจะใช้อารมณ์ ในการขาด เกลาแก่นักเรียน หรือขาด เกลาในสิ่งที่ไม่ถูกต้องไม่เหมาะสม ทำให้นักเรียนเกิดความสับสน และไม่อยากจะปฏิบัติตาม และปัญหาที่สำคัญอีกด้านหนึ่ง เกี่ยวกับสภาพสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้แก่สื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์

สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เป็นต้น บางครั้งสื่อความหมายในทางที่ไม่ดีและไม่เหมาะสม ทำให้นักเรียนนำเอาไปปฏิบัติตาม และในสภาพสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัณนักเรียนขาดแบบอย่างที่ดี ที่จะนำไปเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติ

ครูอาจารย์ได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยขอให้ครูอาจารย์ทุกท่านในโรงเรียนมีความร่วมมือกันอย่างจริงจังและเห็นความสำคัญของการขัด เกลาทางสังคมแก่นักเรียน ครูอาจารย์ควรเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียนในทุก ๆ ด้าน และดูแลควบคุมความประพฤติของนักเรียนอย่างใกล้ชิด รวมทั้งควรมีการมอบรางวัลแก่นักเรียนที่มีความประพฤติดี เพื่อให้นักเรียนเกิดขวัญและกำลังใจในการประพฤติดีต่อไป นอกจากนี้ทางโรงเรียนควรจัดสัมมนาและอบรมความรู้เรื่อง "การขัด เกลาทางสังคม" แก่ครูอาจารย์ทุกท่าน เพื่อเป็นแนวทางในการขัด เกลาให้นักเรียนต่อไป และควรมีการประชุมปรึกษาหารือกันระหว่างบ้านกับโรงเรียน เพื่อหาแนวทางในการขัด เกลาให้นักเรียนร่วมกัน เพื่อให้สอดคล้องกันหรือเป็นไปในแนวเดียวกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยบทบาทของโรงเรียนในการขัด เกลาทางสังคม โรงเรียนมัธยมศึกษาอื่น ๆ สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร
2. ควรมีการวิจัยบทบาทของโรงเรียนในการขัด เกลาทางสังคม โรงเรียนชาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร
3. ควรมีการวิจัยบทบาทของโรงเรียนในการขัด เกลาทางสังคม โรงเรียนสตรีอื่น ๆ สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร
4. ควรมีการวิจัยบทบาทของโรงเรียนในการขัด เกลาทางสังคมโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในส่วนภูมิภาค